

Ex ante hodnotenie OP Výskum a inovácie vrátane strategického environmentálneho hodnotenia

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

pre objednávateľa

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Stromová 1
813 30 Bratislava

predložená

skupinou dodávateľov EUFC CZ s.r.o. a IBS SLOVAKIA, s.r.o.

Splnomocnený líder skupiny dodávateľov (zhotoviteľ):

EUFC CZ s.r.o.
Popelova 399/75
620 00 Brno – Holásky
Česká republika

25. september 2014

OBSAH

Obsah	2
I ÚVOD	3
2 VYHODNOTENIE ZAPRACOVANIA PRIPOMIENOK EK.....	4
3 VYHODNOTENIE ČASTÍ PROGRAMU, KTORÉ BOLI UPRAVENÉ ALEBO DOPLNENÉ	6
4 ZÁVERY A ODPORÚČANIA – REVÍZIA A AKTUALIZÁCIA.....	7

I ÚVOD

Závěrečná správa z ex ante hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie (ďalej len „Závěrečná správa“) (vrátane strategického environmentálneho hodnotenia) nadväzuje na predchádzajúce čiastkové hodnotiace dokumenty operačného programu Výskum a inovácie (ďalej len „OP“), ktorých doterajšie poradie bolo završené Konečnou správou z 13.5.2014.

Rozsiahlejší dokument Konečnej správy obsahoval podrobné posúdenie stratégie celého OP (posúdenie relevantnosti stratégie OP, konzistentnosti analytickej a strategickej časti OP s identifikovanými potrebami v nadväznosti na skúsenosti z programového obdobia 2007 - 2013, posúdenie synergií a komplementarity s inými nástrojmi resp. programami a politikami EÚ, posúdenie súladu stratégie OP s horizontálnymi zásadami a dodržania princípu partnerstva), posúdenie ukazovateľov, monitoringu a evaluácie programu (posúdenie nastavenia míľnikov, systému riadenia vrátane administratívnych kapacít a administratívneho zaťaženia prijímateľov, systému monitorovania a hodnotenia a systému zberu dát), posúdenie primeranosti finančných alokácií a finančných nástrojov/foriem podpory a posúdenie príspevku programu k plneniu strategických dokumentov (zdôvodnenie stratégie OP a jej súlad s cieľmi a prioritami OP vo väzbe na stratégiu Európa 2020 a stratégiu výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020, posúdenie príspevku programu k napĺňaniu aktuálneho Národného programu reforiem a súladu stratégie OP s regionálnymi a národnými politikami a strategickými usmerneniami spoločenstva). Konečná správa tiež obsahovala výsledky strategického environmentálneho hodnotenia OP a súhrn záverov a odporúčaní k programovému dokumentu, z ktorých väčšina bola zapracovaná.

Predmetom tejto Závěrečnej správy je v zmysle Zmluvy o diele podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka z 23. 8. 2013 a Dodatku č. I k tejto zmluve z 13. 11. 2013 medzi Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a EUFC CZ s.r.o. (splnomocnený líder skupiny dodávateľov) predovšetkým:

- Vyhodnotenie zapracovania pripomienok Európskej komisie k návrhu OP z 23.7.2014 do aktuálnej verzie OP
- Vyhodnotenie častí OP, ktoré boli upravené, alebo doplnené podľa pripomienok Európskej komisie

Súčasne bola v rámci tejto Závěrečnej správy uskutočnená revízia a aktualizácia odpovedí na evaluačné otázky ako aj odporúčaní hodnotiteľov a ich zapracovania do textu OP.

2 VYHODNOTENIE ZAPRACOVANIA PRIPOMIENOK EK

Prípomienky EK	Komentáre ex ante hodnotiteľa k spôsobu zapracovania
Všeobecné pripomienky (1–7)	Všetky všeobecné pripomienky boli akceptované a zapracované. Väzby medzi očakávanými výsledkami Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020 (PD) a OP (špecifické ciele) boli vysvetlené v samostatnom dokumente (porovnanie obsahu partnerskej dohody a cieľov a očakávaných výsledkov programu – pozri komentár v kap. 2). Boli uskutočnené doporučené úpravy štruktúry textu podľa odporúčaní EK (nové logickejšie začlenenie kap. 1.3 do kapitoly 1.1 apod.).
Výkonnostný rámec (8-11)	Prípomienky EK boli akceptované a zapracované do programového dokumentu OP. Ukazovatele výkonnostného rámca boli podrobne rozpracované v samostatnom dokumente Monitorovanie a hodnotenie, ktorý opisuje metodológiu a kritériá použité na výber indikátorov výkonnostného rámca. Bolo tiež vysvetlené aplikovanie „ukončené operácie“ a „plne implementované operácie“, ako aj použitie relevantných míľnikov.
Ukazovatele (12-16)	Prípomienky EK boli akceptované a zapracované do programového dokumentu OP. Ukazovatele výstupov a výsledkov ako aj nastavenie ich cieľových hodnôt boli podrobne rozpracované v samostatnom dokumente Monitorovanie a hodnotenie. Očakávané výsledky OP sú v súlade s očakávanými výsledkami PD, čo potvrdzuje samostatný dokument - Porovnanie obsahu Partnerskej dohody a OP Val a jeho príloha Porovnanie očakávaných výsledkov.
Finančné nástroje (17-18)	Prípomienky EK boli akceptované a zapracované do programového dokumentu OP. Znenie odseku týkajúceho sa plánovaného použitia finančných nástrojov bolo prevzaté v súhlase s odporúčaniami EK. Text príslušných častí bol upravený v zmysle pripomienky a vo väzbe na dodatočné ex-ante hodnotenie finančných nástrojov pre roky 2014+.
1. Stratégia prínosu operačného programu Výskum a inovácie pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	
Časť 1.1 (19-29)	Väčšina pripomienok bola akceptovaná a vyriešená s ohľadom na špecifiká národného podnikateľského prostredia doplnením alebo úpravou textu príslušných kapitol a oddielov. Prípomienka 20, 22, 27, 28: o týchto pripomienkach bude spracovať OP zrejme ešte diskutovať s EK. Prípomienka 20: v kap. 1.1.1, odseku „Vzťahy OP Val a RIS3 SK“ bol doplnený text rámcovo identifikujúci vzťahy prioritných osí OP s oblasťami RIS3 - podpora Val (PO 1 a 2) a podpora MSP (PO 3 a 4). Podľa názoru ex-ante hodnotiteľa je tento opis príliš stručný, bolo by vhodné ešte podrobnejšie ukázať previazanosť oblastí špecializácie RIS3 s konkrétnymi špecifickými cieľmi OP. Prípomienka 22: Táto pripomienka aj reakcia na ňu musia byť ešte objasnené. RO navrhuje ešte ďalšiu diskusiu na túto tému. Prípomienka 27: Táto pripomienka nie je doriešená, pretože nie je jasné, ako by mohli byť využité nástroje HElInnovate pre hodnotenie podnikateľských aktivít vyšších vzdelávacích inštitúcií v podmienkach SR. Je ešte potrebné prediskutovať túto tému s EK. Prípomienka 28: Hodnotiteľ má istú pochybnosť, či použitý argument, že na Slovensku nie je pripravené legislatívne prostredie pre zavádzanie inovatívnych riešení, je dostatočne „silný“ ak vezmeme do úvahy, že napríklad v rámci plnenia ex ante kondicionalít bude pravdepodobne potrebné vykonať množstvo iných (možno aj náročnejších) legislatívnych zmien.
Časť 1.2 (30-33)	Boli vykonané drobné opravy a doplnenie textu OP. Prípomienka 32: podľa názoru ex ante hodnotiteľa by mal byť v texte OP spomenutý mechanizmus výberových procedúr a financovania slovenských partnerov v „Danube“ projektoch. Táto pripomienka bude ešte vyžadovať diskusiu s EK.
Časť 1.3 (34)	Prípomienka bola akceptovaná a vysvetlená.
Časť 1.4 (35-36)	Prípomienky boli akceptované a plne vysvetlené.
2. Opis prioritných osí operačného programu Výskum a inovácie (37–87)	<i>Prípomienky EK potvrdzujú vysoký stupeň finalizácie OP. Doručené pripomienky svojím zameraním a formuláciou nespochybujú intervenčnú logiku programu; majú skôr upresňujúci charakter s cieľom doladiť OP Val do konečnej podoby.</i> Miera akceptácie pripomienok EK zo strany RO a SORO je vysoká. Vo väčšine prípadov boli požadované zmeny zapracované do textu OP resp. do jeho príloh. V prípade nejasností poskytla slovenská strana dostatočné vysvetlenie. Odlišné pohľady na niektoré otázky EK sú dostatočne odôvodnené. Z pohľadu ex ante hodnotiteľov by bolo vhodné viac rozpracovať nasledovné pripomienky EK: Prípomienka 39: V spolupráci s EK je potrebné vyjasniť a nastaviť pravidlá štátnej pomoci tak, aby mohli výskumnú a inovačnú infraštruktúru vybudovanú v rámci OP využívať aj subjekty súkromného a neziskového sektora bez toho, aby prijímateľom štátnej pomoci vznikali príjmy, ktoré musia vrátiť. Prípomienky 41, 49, 61: V spolupráci s EK je potrebné vyjasniť, ktoré ukazovatele budú monitorované na úrovni projektov a ktoré na úrovni programu. V súčasnosti podľa vedomostí ex ante hodnotiteľov neexistuje k tejto problematike vhodná metodika resp. usmernenie. Prípomienka 66: Ex ante hodnotiteľa sa stotožňujú s pripomienkou EK, že nie je vhodné uvádzať všetky ženy medzi znevýhodnenými sociálnymi skupinami z pohľadu podnikania. Prípomienka 71: V texte dokumentu je potrebné jednoznačne povedať, či oblasť komerčného cestovného ruchu bude predmetom podpory v rámci OP alebo nie.
3. Finančný plán (88)	Z opisu spôsobu zapracovania pripomienky nie je jasné, o akú samostatnú prílohu (tabuľku) ide.
4. Integrovaný prístup k územnému rozvoju (89-91)	Prípomienka 89: Z pripomienky EK nie je jasné, do akej hĺbky by mali byť popísané mechanizmy participácie v regionálnych aktivitách KIC z hľadiska programu. Prípomienka by mohla byť ešte prediskutovaná s EK. Prípomienka 91: Je síce uvedený odkaz na zapracovanie pripomienky č. 32, avšak hodnotiteľ sa domnieva, že opis toho, ako výskumné a inovačné aktivity OP prispejú k pilieru „Ochrana životného prostredia“ Dunajského regiónu v programe obsiahnutý nie je.
5. Špecifické potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín najviac ohrozených diskrimináciou alebo sociálnym vylúčením (92)	Prípomienka bola akceptovaná a zohľadnená.

7. Systém implementácie (93-95)	Pripomienky boli akceptované a vysvetlené.
8. Koordinácia medzi fondmi, EPFRV a inými európskymi a národnými nástrojmi financovania, ako aj s EIB (96-105)	<p>Pripomienka 97: Ex ante hodnotiteľ odporúča do textu doplniť ešte opis deliacich línií medzi OP Val a OP TP v týchto oblastiach: a) financovanie administratívnych kapacít/pracovníkov (t.j. ktoré mzdy sú refundované z OP Val a ktoré z OPTP),</p> <p>b) publicita (všeobecná publicita EÚ fondov vs. publicita OP Val),</p> <p>c) hodnotenia/evaluácie (prierezové, horizontálne evaluácie na úrovni PD vs. evaluácie s väzbou len na OP Val)</p> <p>d) metodické činnosti (jednotné metodiky pre všetky operačné programy vs. špecifické dokumenty iba pre OP Val)</p> <p>Pripomienka 98: Opis spolupráce s ďalšími operačnými programami je na úrovni programového dokumentu OP dostatočný. Detailné mechanizmy môžu byť uvedené v nadväzujúcej vykonávacej dokumentácii k OP.</p> <p>Pripomienka 100: Opis koordinačného mechanizmu na úrovni aktivít resp. oblastí špecializácie RIS3 v kapitole 8 by mal byť ešte viac rozpracovaný, vzťahy sú dané len rámcovo.</p>
9. Ex ante kondicionality (106-110)	Pripomienky boli akceptované.
10. Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre žiadateľov/prijímateľov (111-112)	Pripomienky boli akceptované a zohľadnené
Veľké projekty (113-114)	Pripomienky boli akceptované a zohľadnené.
Prílohy (115-117)	Pripomienky boli akceptované.

3 VYHODNOTENIE ČASTÍ PROGRAMU, KTORÉ BOLI UPRAVENÉ ALEBO DOPLNENÉ

Časť programu	Komentáre ex ante hodnotiteľa
1 Stratégia prínosu operačného programu Výskum a inovácie pre stratégiu Únie na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná. Väčšina pripomienok EK bola zohľadnená, niektoré budú ešte predmetom diskusie. Všeobecne možno konštatovať, že text OP v tejto časti spĺňa predstavy ex ante hodnotiteľa o rozsahu (kvantite) i obsahu (kvalite) informácií.
2 Opis prioritných osí operačného programu Výskum a inovácie	Táto časť OP bola dopracovaná v zmysle pripomienok EK. Išlo prevažne o upresnenie a zmeny niektorých formulácií, najmä v textoch venovaných očakávaným výsledkom, merateľným ukazovateľom a hlavným zásadám výberu projektov. Výraznejšími zmenami prešiel iba opis Prioritnej osi 5 Technická pomoc (pripomienky 77-87), pričom boli prepracované špecifické ciele, očakávané výsledky aj oprávnené aktivity. Je možné konštatovať, že dopracovaná intervenčná logika OP je jasná a presná na všetkých úrovniach programu.
3 Finančný plán operačného programu Výskum a inovácie	Tabuľky finančného plánu OP boli upravené v súlade s pripomienkami EK a táto časť programu teraz vyhovuje požiadavkám.
4 Integrovaný prístup k územnému rozvoju	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná. Väčšina pripomienok EK bola zohľadnená, niektoré budú zrejme ešte predmetom diskusie. V nadväznosti na pripomienku EK (91) hodnotiteľ odporúča doplniť opis, ako výskumné a inovačné aktivity OP prispievajú k pilieru „Ochrana životného prostredia“ Dunajského regiónu. Ten podľa názoru hodnotiteľa v programe stále obsiahnutý nie je.
5 Špecifické potreby geografických oblastí najviac postihnutých chudobou alebo cieľových skupín najviac ohrozených diskrimináciou alebo sociálnym vylúčením	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
6 Špecifické potreby geografických oblastí so závažne a trvalo znevýhodnených prírodnými alebo demografickými podmienkami	Bez pripomienok zo strany ex ante hodnotiteľa.
7. Systém implementácie	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
8 Koordinácia medzi fondmi, EPFRV a inými európskymi a národnými nástrojmi financovania, ako aj s EIB	Väčšina pripomienok EK bola zapracovaná dostatočným spôsobom. Hodnotiteľ odporúča čiastkové úpravy a doplnenia textu - pozri tabuľku č. 1 vyššie.
9 Ex ante kondicionality	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
10 Opatrenia na zníženie administratívnej záťaže pre žiadateľov/prijímateľov	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
11 Horizontálne princípy	Bez pripomienok zo strany ex ante hodnotiteľa
12 Samostatné prvky	Táto časť OP bola upravená a dopracovaná v súlade s pripomienkami EK a ex ante hodnotiteľ k nej nemá ďalšie komentáre.
13 Prílohy k OP	
Systém monitorovania a hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie (nový samostatný dokument)	Tento dokument určený pre potenciálnych žiadateľov o NFP vysvetľuje základné pojmy v oblasti monitorovania, opisuje intervenčnú logiku OP a systém nastavenia merateľných ukazovateľov. Jeho súčasťou je aj vysvetlenie očakávanej finančnej a fyzickej implementácie programu. Hodnotenie OP nie je v tejto verzii dokumentu rozpracované.
Monitorovanie a hodnotenie (nový samostatný dokument)	Ukazovatele výstupov a výsledkov, nastavenie ich cieľových hodnôt a výkonnostný rámec programu boli podrobne rozpracované v samostatnom dokumente Monitorovanie a hodnotenie. Dokument obsahuje definície ukazovateľov, zdôvodnenie jeho výberu, východiskové aj cieľové hodnoty, spôsob ich výpočtu aj typy aktivít, prostredníctvom ktorých budú ukazovatele napĺňané. Navrhnuté merateľné ukazovatele sú z pohľadu ex ante hodnotiteľa jasné, relevantné, merateľné, štatisticky validné, spoľahlivé a vhodné pre program. Ukazovatele výkonnostného rámca sú zvolené v súlade s Vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 215/2014 zo 7. marca 2014 tak, že v zmysle článku 5 bol pre každú prioritnú os vybraný jeden finančný ukazovateľ a jeden alebo viac ukazovateľov výstupu tak, aby bola zachovaná podmienka minimálne 50 % finančného príspevku vyčleneného na danú prioritnú os a typ regiónu.
Porovnanie obsahu Partnerskej dohody a OP Val a jeho príloha Porovnanie očakávaných výsledkov (nový samostatný dokument)	Dokument porovnáva základné charakteristiky OP so schválenou verzou PD. Na základe tohto porovnania je viditeľné, že OP je v súlade s PD.
Príloha č. 6 „Skúsenosti z programového obdobia 2007 – 2013“	V dokumente OP bola dopracovaná časť týkajúca sa technologických transferov v rámci OP KaHR 2007 – 2013 (pripomienka č. 57).
Príloha č. 13 „Komplementarity a synergie OP Val s ostatnými programami EÚ a programami Európskej územnej spolupráce“	Existujúci opis komplementarít a synergií OP s ďalšími operačnými programami možno na úrovni programového dokumentu považovať za dostačujúci. Detailné mechanizmy môžu byť uvedené v nadväzujúcej vykonávacej dokumentácii k OP.

4 ZÁVERY A ODPORÚČANIA – REVÍZIA A AKTUALIZÁCIA

Č.	Evaluačná otázka	Posúdenie
1	Zodpovedajú ciele OP definované v stratégii a intervenčnej logike identifikovaným výzvam, problémom a potrebám vo vzťahu k stratégii Európa 2020 a k stratégii výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020?	Áno. Návrh OP z 19. septembra 2014 predstavuje komplexný dokument, ktorý je logicky a konzistentne spracovaný. Jeho ciele definované v stratégii a v intervenčnej logike zodpovedajú výzvam, problémom a potrebám identifikovaným v stratégii Európa 2020 a v stratégii výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky do roku 2020. Logická nadväznosť špecifických cieľov a prioritných osí naprieč celým OP je dostatočná, takže OP vykazuje uspokojivú mieru vnútornej koherencie.
2	Sú merateľné ukazovatele (vrátane míľnikov) a mechanizmy monitorovania a hodnotenia (vrátane procedúr zberu a overovania dát) nastavené vhodne, dostatočne a jednoznačne?	Ukazovatele výstupov a výsledkov, nastavenie ich cieľových hodnôt a výkonnostný rámec programu sú podrobne rozpracované v samostatnom dokumente „Monitorovanie a hodnotenie“. Je možné konštatovať, že merateľné ukazovatele a míľniky sú nastavené vhodne, dostatočne a jednoznačne. Každá prioritná os obsahuje ukazovatele výsledkov, ktoré dobre korešpondujú s najdôležitejšími očakávanými výsledkami pre jednotlivé špecifické ciele. Spoločné ukazovatele výstupov boli vhodným spôsobom doplnené o špecifické ukazovatele. Logické väzby medzi ukazovateľmi výstupov a výsledkov sú dostatočné, takže je pravdepodobné, že dosiahnutím cieľových hodnôt výstupových ukazovateľov prispesú intervencie k naplneniu cieľových hodnôt výsledkových ukazovateľov. Posledné čiastkové odporúčania týkajúce sa merateľných ukazovateľov sú uvedené nižšie. Mechanizmy monitorovania sú spracované ako samostatný dokument „Sy tém monitorovania a hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie“. Oblasť hodnotenia OP však nie je v tejto verzii dokumentu ešte spracovaná. Bude doplnená v ďalšej fáze prípravy Systému monitorovania a hodnotenia.
3	Ako sú nastavené metódy a systém zberu dát pre hodnotenie dopadov intervencií OP a databázové zdroje pre hodnotenia metódou „counterfactual“?	Metódy a systém zberu dát pre hodnotenie dopadov intervencií OP a databázové zdroje pre hodnotenia metódou „counterfactual“ nie sú v programovom dokumente rozpracované (táto téma nie je jeho povinnou súčasťou - podľa Vzoru operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, ktorý tvorí prílohu I vykonávacieho nariadenia Komisie (EU) č. 288/2014). Téma hodnotenia vplyvu intervencií by mala byť viac rozpracovaná predovšetkým v pláne hodnotení OP, ktorý musí byť predložený na schválenie členom monitorovacieho výboru najneskôr do jedného roka od schválenia programu. V tomto pláne by mal byť pre každú plánovanú evaluáciu - okrem iného - uvedený indikatívny prehľad metód, ktoré budú použité pre jednotlivé hodnotenia, a súvisiace dátové požiadavky pre ich realizáciu a tiež opis opatrení na zabezpečenie pravidelného zberu potrebných dát pre plánované hodnotenie, vrátane overenia dostupnosti východiskových, tzn. porovnávacích, hodnôt.
4	Je rozdelenie finančných prostriedkov a nástrojov primerané cieľom programu?	Áno, rozdelenie finančných prostriedkov je primerané cieľom OP. Hodnotiteľ sa stotožňuje so zámerom spracovateľa využiť finančné nástroje predovšetkým pre investičné priority a špecifické ciele, ktoré sú zamerané na rozvoj podnikateľského prostredia. Formy podpory pre jednotlivé investičné priority budú v OP ďalej upresňované, a to najmä v nadväznosti na výsledky ex-ante analýzy finančných nástrojov.
5	Ako OP prispieva k stratégii Európa 2020 a k stratégii výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020 s ohľadom na vybrané tematické ciele a investičné priority a s prihliadnutím na národné a regionálne potreby?	OP zahŕňa významný príspevok k stratégii Európa 2020 ako aj k Stratégii výskumu, vývoja a inovácií v SR do roku 2020, kde je OP hlavným implementačným nástrojom. OP reflektuje potreby identifikované v tejto stratégii aj v ďalších strategických dokumentoch (napr. Národný program reforiem).
6	Boli splnené požiadavky týkajúce sa strategického environmentálneho hodnotenia stanovené pri vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie pri posudzovaní programového dokumentu?	Áno, boli splnené. Legislatíva v SR v oblasti posudzovania vplyvov na životné prostredie je plne harmonizovaná so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie. Záverečné odporúčacie stanovisko č. 3293/2014-3.4/vt bolo vydané Ministerstvom životného prostredia SR dňa 14. mája 2014.

Ďalšie závery a odporúčania:

I. Postupy na monitorovanie OP, systém zberu dát ani metódy pre odhad dopadov jednotlivých opatrení OP nie sú v predmetnom programovom dokumente rozpracované, nakoľko tieto kapitoly už nie sú jeho povinnou súčasťou (podľa „Vzoru operačných programov v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti“, ktorý tvorí prílohu I vykonávacieho nariadenia Komisie (EU) č. 288/2014). V dôsledku toho sa ex ante hodnotitelia nemôžu vyjadriť k niektorým evaluačným podotázkam:

- Je systém zberu dát nastavený tak, aby poskytoval údaje pre rôzne typy hodnotení?
- Sú postupy na monitorovanie programu a zber potrebných údajov popísané dostatočne?
- Je zabezpečená efektívna a účinná elektronická výmena a správa údajov? (vyhodnotí sa v spolupráci s internými kapacitami riadiaceho orgánu a CKO).
- Sú v OP navrhnuté metódy z kvázi - experimentálneho, alebo experimentálneho prístupu vhodné pre odhad dopadov jednotlivých opatrení OP? V prípade, že ani jeden z prístupov nie je možné uskutočniť, je navrhnutý niektorý z neexperimentálnych prístupov odhadu dopadu intervencií?
- Je systém zberu dát nastavený tak, aby boli zabezpečené relevantné a dôveryhodné dáta potrebné pre navrhovaný metodologický prístup odhadu dopadov intervencií jednotlivých opatrení OP?

- Je nastavený zber dát v prípade hodnotenia dopadov metódou „counterfactual“ aj pre nepodporené skupiny (osôb, podnikov a pod.)?

2. Zostávajúce odporúčania ex ante hodnotiteľov k problematike ukazovateľov sú nasledovné:

- a. Ukazovateľ výsledku „Miera prežitia nových podnikov na trhu po dvoch rokoch“ (uvedený v IP 3.1) by mal byť definovaný tak, aby odlišil aktívne podniky od neaktívnych (ale nezrušených) podnikov.
- b. Ukazovateľ výsledku „Nárast ziskovosti MSP“ (uvedený v IP 4.1) odporúčame nahradiť iným ukazovateľom, nakoľko zisk je účtovná položka, ktorú sa podnikatelia snažia znižovať, aby tým znížili svoj daňový základ.

3. Na úrovni špecifických cieľov a predovšetkým aktivít OP by mal byť podčiarknutý dôraz na spoluprácu MSP a inštitúcií VaV aj s veľkými podnikmi. Ďalej je potrebné špecifiká potrieb veľkých podnikov a MSP zohľadniť v implementovaných podporných nástrojoch. Najmä v aktivitách zameraných na sieťovanie a integrované projekty VaV je úloha veľkých firiem nezastupiteľná vzhľadom k ich potenciálu v oblasti vývojovej infraštruktúry, dostatočnému personálnemu zázemiu aj dostupným prostriedkom na spolufinancovanie projektov. V programovom dokumente OP je síce podpora spolupráce s veľkými podnikmi rámcovo spomenutá, avšak bolo by vhodné ju zaradiť v rámci konkrétnych aktivít pre napĺňanie špecifických cieľov.

Záverečné stanovisko ex ante hodnotenia:

Návrh OP z 19. septembra 2014 je ucelený programový dokument, ktorý v plnom rozsahu vyhovuje požiadavkám Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1303/2013 a Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013. Pripomienky EK boli vo väčšine prípadov zapracované do textu OP resp. do jeho príloh. V prípade nejasností poskytla slovenská strana dostatočné vysvetlenie. Odlišné pohľady na niektoré otázky EK sú dostatočne odôvodnené. Zostávajúce pripomienky nemajú zásadný charakter a vyžadujú ďalšiu komunikáciu alebo metodické usmernenie zo strany EK. Vzhľadom na vysoký stupeň finalizácie OP nemajú ex ante hodnotitelia pripomienky zásadného charakteru, ale sú to skôr posledné podnety na zlepšenie programu, ktorých zapracovanie môže RO zvážiť.